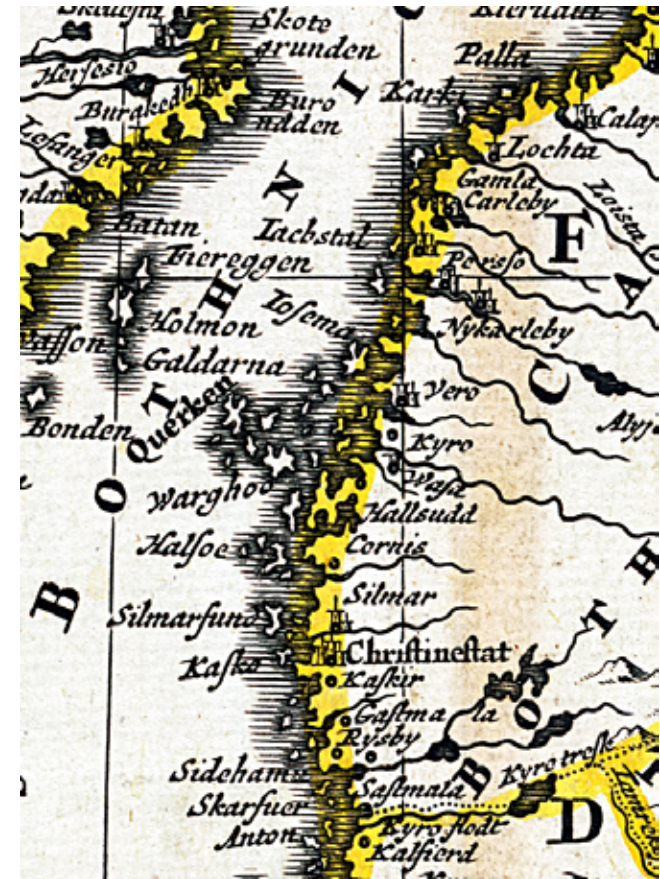


LIVSLÄNGD

Människor lever längst i Österbotten – livslängden når rekordnivåer



Finlândarna lever längre än någonsin tidigare – och den längsta livslängden finns i Ös-terbotten. Enligt färska

siffror från Statistikcentralen var livslängden för nyfödda pojkar 79,6 år och för flickor 84,8 år, vilket är det högsta

HYROR

Hyrorna stiger i Vasa, Seinäjoki och Rovaniemi – på andra håll fortsätter hyrorna att sjunka



Det blåser ovanliga vindar på hyresmarknaden: medan hyrorna i huvudstadsregionen sjunker allt mer kraftigt, stiger de snabbt i Österbotten och Lappland. Enligt Statistik-centralens senaste hyresstatistik steg hyrorna för privatfinansierade bostäder i genom-snitt med endast 0,1 procent i hela landet jämfört med för ett år sedan – men det finns betydande regionala skillnader.

Hyrorna steg mest i Rovaniemi (+2,0 %), Vasa (+1,2 %) samt Seinäjoki och Mikkeli (+1,1 %). Samtidigt sjönk hyrorna i huvudstadsregionen med 0,5 procent, och nedgången acce-lererar.

”Nyligen slogs rekord när hyrorna sjönk för första gången. Nu slås de igen när det gäller nedgångstakten”, säger Eemeli Karlsson, ekonom på Suomen Vuokranantajat. Enligt honom har överproduktionen av statligt subventionerade hyreslägenheter satt press på marknaden i huvudstadsregionen.

Enrumslägenheter blir dyrast i städerna i Österbotten I Kokkola steg hyrorna för enrumslägenheter med 1,8 procent och i Vasa och Seinäjoki med 1,3 procent. Rovaniemi fortsätter att leda utvecklingen för två- och trerumslägen-heter, med prisökning-ar på över två procent.

Samtidigt ser hyresgästerna i huvudstadsregionen en viss lättnad: de största minskning-arna sågs i Vanda (-1,3 %), Borgå och Hyvinkää (-1,1 %) samt Esbo–Kauniainen (-0,6 %).

Enligt Karlsson speglar skillnaden mellan regionerna ett strukturellt problem: ”Inga nya bostadsprojekt har startats i Rovaniemi och Vasa. Det finns visserligen tillräcklig efter-frågan, men om det inte finns något utbud kommer priserna oundvikligen att stiga.”

Bostadsmarknaden verkar därför uppleva en omvändning av verkligheten: priserna fall-ler i söder, men hyrorna fortsätter att stiga i norr och väster – utan något slut i sikte. Källa: Finlands Hyresvärdar



resultatet i mätningarnas historia.

Medan det nationella genom-snittet var 81,6 år, toppade Österbotten listan med 83,1 år. Endast Åland uppnådde en högre livslängd, med 83,7 år.’

I Österbotten var livslängden för pojkar 80,9 år och för flickor 85,5 år – nästan fem år mer än i till exempel Gämsen, där män levde i genomsnitt 77,2 år.

Enligt Statistikcentralen har finlândarnas förväntade livslängd ökat i alla åldersgrupper, men utvecklingen är särskilt märkbar bland personer över 65 år. År 2024 var den förväntade livslängden för 65-åriga män 18,8 år och för kvinnor 22,2 år, vilket är rekordhöga siffror.

Det finns många orsaker till denna ökning av livslängden, bland annat bättre hälso- och sjukvård, hälsosammare livsstil och tidigare behandling

Källa: Statistikcentralen Bild: Karta över Österbotten från början av 1700-talet

av sjukdomar. Österbotten utmärker sig särskilt tack vare sin aktiva livsstil, gemenskapskänsla och hälsosamma matvanor.

Könskillnaden i livslängd har minskat avsevärt under de senaste decennierna. I slutet av 1970-talet levde kvinnor i genomsnitt nio år längre än män, men 2024 var skillnaden bara 5,1 år.

Även om Finland som helhet firar rekordhöga siffror kvarstår regionala skillnader. Livs-längden är kortast i Kajna och Lappland, medan Österbotten och Åland verkar leda vägen mot ett längre liv.

Framför allt säger den ökade livslängden oss en sak: finlândarna mår bättre än tidigare. Och åtminstone för närvarande finns hemligheten till ett långt liv i Österbotten – kanske också i körsång, gott surdegsbröd och en glad livsinställning.

Veckans bild



Oiva Nuojua och Sonja Halla-aho, snart 100-åriga skådespelare, i Stadsteaterns pjäs Evigt unga , Forever Young

VÄLFÄRDSOMRÅDENA

”Ohållbart kaos inom välfärdssektorn” – Adlercreutz och Andersson kräver omedelbara ändringar i finansieringslagen

Finansieringslagen för välfärdssektorn har försatt Finlands social- och hälsovårdstjänster i kris, och nu krävs omedelbara korrigerande åtgärder. Svenska folkpartiets ordförande och utbildningsminister Anders Adlercreutz samt riksdagsgruppens ordförande Otto Andersson varnar för att den nuvarande finansieringsmodellen hotar att förstöra tjänsterna och rätten till god vård.

Anledningen till detta är ett beslut av Östra Finlands förvaltningsdomstol om att budge-ten för välfärdsregionen Sydskånelen är olaglig. Beslutet avslöjar svagheter i hela sy-stemet.

”Vi befinner oss i en situation där redovisningslagstiftningen går före människors grund-läggande rättigheter. Detta är ohållbart. Regeringen måste agera omedelbart och rätta till misstagen”, säger Andersson med eftertryck.

Enligt minister Adlercreutz tvingar lagen välfärdsregionerna att



göra ett omöjligt val: antingen göra drastiska nedskärningar i tjänsterna eller bryta mot lagen genom att upp-rätta en underskottsbudget. ”Båda alternativen är lika farliga. Om tjänsterna kollapsar hotas medborgarnas grundläggande rättigheter.”

”Spökdiagnoser snedvrider hela systemet”

Adlercreutz och Andersson efterlyser också en reform av finansieringsmodellen. Det nu-varande systemet belönar regioner utifrån antalet diagnoser – en praxis som enligt dem uppmuntrar till ”diag-nosjakt”.

”För närvarande belönas de regioner som ställer flest diagnoser, inte de som ger bäst vård. Detta är både orättvist och farligt”, säger Andersson.

SFP:s ledning efterlyser en modell som baseras på faktiska vård-behov, inte statistisk manipulation. ”Om systemet inte åtgärdas snabbt finns det en risk att hela välfärdsområdesmodellen förlorar sin trovärdighet”, varnar Adlercreutz.

Det politiska trycket ökar och välfärdsområdenas framtid står nu på spel.

Källa: SFP Bild: SFP:s ordförande Anders Adlercreutz

WASA DAGBLAD
Nr 43 Söndag, 26 oktober 2025
ISSN 2954-2448

Vasa Stadsteater:
Ikuisesti nuori (Forever Young)
Klimatförändringen
En ny farlig drog
Eemu Myntti
DeepL - den bästa översättaren



UNIVERSITETET

Vasa universitet: Klimatförändringarna påverkar redan vardagen – forskare: ”Kaffe och choklad kan snart bli en lyxvara”

Anpassning till klimatför-ändringarna är inte län-gre en fråga för framtiden – det är en fråga för idag. En ny doktorsavhandling från Vasa

universitet visar att finlândar-na har motstridiga attityder till anpassning, vilket kan bromsa samhällets beredskap för klimatförändringarnas



konsekvenser.

den viktigaste frågan – att minska utsläppen.

Forskaren Annu Peräläs doktorsav-handling visar att diskussionen om anpassning till klimatförändringarna väcker en rad olika känslor – misstro, rädsla och till och med irri-tation. ”Anpassning handlar inte bara om teknisk beredskap för översvämning-ar och stormar, utan också om mental motståndskraft. Vi måste förbere-da oss på att vintrarna kommer att förändras och att kaffe eller choklad kan bli dyra lyxvaror i framtiden”, sä-ger Perälä.

För många finlândare känns an-passning fortfarande avlägset, trots att förändringen re-dan är synlig i vardagen. Kraftiga regn och över-svämningar i städerna blir allt vanli-gare, och husens stormtålighet blir ett nytt diskussionsämne. Ändå känner vissa människor inte att klimatrisker-na är relevanta för dem, medan andra fruktar att diskussionen om an-passning avleder uppmärksamheten från

Enligt Perälä är dessa två frågor dock inte motstridiga, utan snarare ”två sidor av samma mynt”. ”Föränd-ringen är redan på gång, och vi kan inte helt stoppa den. Därför måste vi göra båda sakerna: minska utsläppen och anpassa oss till konsekvenserna.”

Medierna får både beröm och kritik i studien. Även om finska ny-hetsmedier rapporterar allt oftare om anpassning, anses ämnet fortfarande vara svårt att närma sig och för ab-strakt.

Perälä påpekar att anpassning påverkar alla – städer, företag, orga-nisationer och indivi-der. ”Om äm-net inte diskuteras öppet kommer samhällets förmåga att förbereda sig för framtiden att försvagas. Och då kommer kostnaden för förändringen att öka – för oss alla.”

DROGER

Tullen: En tablett – risk för dödsfall: Tullen varnar för ny dödlig drog



En sats läkemedel som beslagtogs i Helsingfors har visat sig vara en skrämmande över-raskning: tester utförda av tullens laboratorium avslöjade att tabletter som såldes som oxymorfon innehöll protodesnatazen, ett extremt farligt och kraftfullt syntetiskt opioid. Ämnet har inte tidigare påträffats i Europa.

Tullen varnar: protodesnitazene tillhör nitazengruppen, och dessa för-eningar är många gånger starkare än traditionella opioida läkemedel. Jäm-fört med heroin kan effekten vara hundratals gånger starkare, och doserna ligger i mikrogramområdet. En liten överdos kan orsaka andningsdepres-sion – och vara livshotande.

”Även en enda protodesnitazentablett kan leda till att användaren dör. Köparen kan aldrig veta vad de får”, säger Hannu Sinkkonen, chef för tullens brottsbekämpning. Tul-len känner för närvarande inte till några dödsfall orsakade av ämnet i Finland, men ris-ken är uppenbar och finns.

Varningen gäller både försäljning på gatan och online: tabletterna kan säljas som oxycodon eller oxymorfon – namn som vilseleder köparen. Tullen betonar att användar-na inte kan bedöma produktens innehåll på ett säkert sätt.

Problemet förvärras av att protodesnatien ännu inte har klassificerats som narkotika. Detta juridiska kryphål gör det svårt att förstöra substan-sen och vidta snabba åtgärder. Tullen efterlyser brådskande lagändringar så att farliga men ännu oklassificerade ämnen kan avlägsnas från marknaden på ett mer effektivt sätt.

Källa: Tulli.fi

LEDARE

Budapestmemorandumet (1994) och Budapestmötet (2025)



När världens ledare samlas i Budapest 2025 kommer de att göra det i en stad som bär på en tung historisk börda – inte minst på grund av ett avtal som undertecknades där för mer än tre decennier sedan: Budapestmemorandumet om säkerhetsgarantier från 1994. Det dokumentet, som ofta citeras men alltför ofta glöms bort, står idag både som ett brutet löfte och en ignorerad varning.

År 1994 hade Ukraina, som nyligen blivit självständigt efter Sovjetunionens kollaps, världens tredje största kärnvapenarsenal – större än Kinas, Frankrikes eller Storbritanniens. Men i hopp om att bygga upp en fredlig ordning efter kalla kriget gick Kiev med på att avstå från dessa vapen och överföra dem till Ryssland för nedmontering. I gengäld fick Ukraina skriftliga säkerhetsgarantier från tre makter: Ryssland, USA och Storbritannien. Dessa garantier, som fastställdes i Budapestmemorandumet, säkerställde Ukrainas suveränitet, oberoende och befintliga gränser. Framför allt lovade undertecknarna att avstå från hot om eller användning av våld mot Ukraina.

Texten var tydlig. Ryssland, som då leddes av president Boris Jeltsin, åtog sig att respektera Ukrainas territoriella integritet och att avstå från ekonomisk tvång eller militärt tryck. USA och Storbritannien gav parallella åtaganden och lovade att föra alla överträdelser inför FN:s säkerhetsråd. Ukraina avvecklade i god tro sina kärnvapen 1996 och anslöt sig till icke-spridningsavtalet som en icke-kärnvapenstat.

Det som följde är nu en av de mest tragiska vändningarna i modern diplomati. 2014 annekterade Ryssland Krim, vilket stred mot varje punkt i memorandumet. Åtta år senare, i februari 2022, inledde Vladimir Putin en fullskalig invasion av Ukraina – och krossade därmed den grundläggande tillit som 1994 års avtal vilade på. Världen bevittnade inte bara ett avtals död, utan också en djupgående urholkning av tron på att internationell rätt och åtaganden i god tro kan hindra aggression.

När ledarna återigen möts i Budapest 2025 är symboliken oundviklig. Denna stad, som en gång var en scen för hopp, är nu värd för diskussioner i skuggan av svek. Det är viktigt att de närvarande – och särskilt de som vänder sig till Ryssland – kommer ihåg att den nuvarande Kreml-ledaren presiderar över en direkt förnekelse av ett avtal som undertecknades av hans föregångare.

Budapestmemorandumet är inte en fotnot i den diplomatiska historien, utan en spegel som återspeglar kostnaden för brutna löften. Det bör läggas på bordet i varje samtal med Moskva. För om internationella åtaganden kan åsidosättas utan konsekvenser, vilken betydelse har då underskrifter, gränser eller fredsavtal?

Mötet i Budapest 2025 får inte bli ännu ett tillfälle för tomma ord. Det måste påminna världen om att avtal bara har betydelse om de som bryter mot dem ställs till svars. Annars kommer lärdomen från 1994 inte att handla om fred – utan om naivitet. Foto: President Clinton, Rysslands president Jeltsin och Ukrainas president Kravtjuk 1994.

Photo Supplement

Waasan Päivälehti

Photo Supplement

Wasa Dagblad Wasa Daily

Fran Utö till Nagu med Eivor
Utöstä Nauvoon Eivorilla
From Utö t Nagu with the Eivor-ship

Photo Supplement - upress.obh

2 Wasa Dagblad, 26 oktober, TEATER

Arbetslösheten ökar i Österbotten, men är fortfarande bland de lägsta i landet



Arbetslösheten i Österbotten var i september 7,4 procent, vilket är bland de lägsta i landet. Uppgifterna är hämtade från den senaste arbetsförmedlingsstatistiken som publicerats av Utvecklings- och förvaltningscentralen för ELY-centrum (KEHA-centrum) och Österbotten ELY-centrums sysselsättningsöversikt.

Även om siffran för Österbotten ligger klart under det nationella genomsnittet (11,4 %) har arbetslösheten i regionen ökat. I september var arbetslösheten 1,0 procentenheter högre än ett år tidigare och ökade också med 0,2 procentenheter från föregående månad, augusti. Arbetslösheten i Österbotten ELY-centrums område var fortfarande bland de lägsta i landet. Medan arbetslösheten minskade med 0,1 procentenheter i hela landet jämfört med augusti, ökade den med samma mått i Österbotten.

Antalet arbetslösa ökade med 16 procent på ett år
Antalet arbetslösa arbetssökande i Österbottens arbetsmarknadsområde har ökat betydligt under det senaste året. I slutet av september fanns det totalt 4 595 arbetslösa arbetssökande i området. Det är 643 personer (+16,3 %) fler än ett år tidigare. Ökningstakten var klart snabbare än landsgenomsnittet (10,4 %). Jämfört med föregående månad ökade antalet arbetslösa med 97 personer (+2,2 %). Källa: Vasa stad

Sysselsättningsområdet Österbotten omfattar Kaskö, Korsnäs, Laihela Malax, Korsholm, Närpes, Nykarleby Vasa och Vörå.

VASA DAGBLAD
Våra tidningar har en ny häftig layout



EFTER SNART TRE ÅRS trogen bevakning av Vasa-regionen – med fokus på det senaste inom teater, konst, musik, film och allt det där som formar vårt dagliga liv – är det nu dags för något nytt: våra tre tidningar får en modern broadsheet-layout.

Denna nya design är gjord för att vara tydlig, luftig och lättnavigerad. För dig som läser på tablet blir det enklare än någonsin att snabbt få en överblick över artiklarna. Intresserad av en viss artikel? Två fingrar räcker för att förstora texten och läsa mera utan ansträngning. En layout som känns trygg och bekant för alla som läst tidningar tidigare decennier – men som också är uppdaterad för att passa dagens digitala vanor.

Med broadsheetformatet får varje artikel utrymme att andas, bilderna och rubrikerna blir mer framträdande och hela läsupplevelsen mer njutbar – både i tryck och på skärm. Vi vill ge dig läsaren både det du är van vid och något du inte visste att du längtrade efter: en kombination av klassisk journalistisk känsla och modern läsvänlighet.

Samtidigt har den font vi huvudsakligen använder ändrats till Adobe Garamond Pro vilket för övrigt är väldigt nära den font som en av världens främsta tidningar, nämligen New Yor Times, använder.

Upptäck skillnaden redan då Du läser detta nummer – våra tidningar har fått nytt format. Vi tror att du kommer att uppskatta den bättre läsbarheten, det mer strukturerade uttrycket och hur mycket smidigare det blir att ta del av det innehåll du gillar mest. Här ser Du gamla goda tidningstraditioner i en modern version.

VASA
Gå inte över pappersbron!

Den välkända Pappersbron är nu byggarbetsområde i Vasa. Nästa etapp påbörjas på måndag den 20 oktober. Då rivs den tillfälliga gångväg som fram till nu har gjort det möjligt att passera bredvid arbetsplatsen. Efter rivningen är det absolut förbjudet att gå igenom arbetsområdet. Staden påminner om att det är farligt att vistas på byggarbetsplatsen och att endast byggarbetare har tillträde. Att ignorera förbudet kan innebära allvarliga risker för både gående och personal på plats. Renoveringsarbetet på Paperisillan går enligt plan, och nästa steg är att färdigställa brokonstruktionen samt ordna omkringliggande områden. Vasa stad uppmanar alla invånare att följa de skyltade omvägarna och använda de anvisade gång- och cykelvägarna.

Stadsteaterns *Ikuisesti nuori* (Forever Young) är höstsäsongens glada höjdpunkt



SkådespelarnaAnni-Maija Koskinen, Anna Lemmetti, Oiva Nuojua och Sonja Hall-aho

Vasa Stadsteaters scen är nu förlagd till år 2080 – men scenens hjärta slår i dag. Forever Young är en sprudlande musikalisk komedi där ålderdom och ungdom dansar till samma takt, till rock ’n’ roll-rytmer och livets glädje som inte ens tiden kan släcka.

Teatersalen har förvandlats till ett äldreboende för skådespelarna, där de lever i minnen och ögonblick. På scenen kastar sig Vaasa Stads-teaters 90-åriga veteraner – Sonja Halla-aho, Toni Ikola, Anni-Maija Koskinen, Timo Luoma, Oiva Nuojua, Anna Lemmetti-Vieri och dirigenten Sauli Perälä kastar sig vilt och ömt in i sina livsroller: sina egna lekfulla versioner.

Pjäsen är baserad på den tyske författaren Erik Gedeons succéverk Forever Young (2010), som har spelats över hela världen och uppnått kultstatus. Nu, i sin finska tolkning, tar Vaasa berättelsen till en ny nivå – lokalt, levande och med ett stort hjärta.

Regissören är den legendariske Pentti ”Bona” Kotkaniemi, som återvänder till scenen med årtionden av erfarenhet och en ung mans energi. Kotkaniemi är känd som en mästare inom finsk teater och television – mannen som skapade komediserien Lapinlahden Linnut och gjorde pjäsen Kiviä taskussa till den längsta spelade pjäsen i

finsk historia. ”Pjäsen bygger på en mycket originell och intressant premiss. Musiken, humorn och den glada uppförandet gör den definitivt sevärd”, säger Kotkaniemi.

Och det finns mycket glädje att hämta: I Love Rock ’n’ Roll, Stayin’ Alive, Kaunis, rietas, onnellinen, I Will Survive och, naturligtvis, Forever Young – låtar som har levt i flera generat-ioners hjärtan får nu en ny innebörd när de ekar i skärningspunkten mellan ålderdom och livs-glädje.

Sauli Perälä är dirigent för pjäsen, Miika Alatupa är koreograf för första gången, och Emilia Eriksson (kostymer) och Mika Haaranen (scenografi) ansvarar för den visuella världen.

”Det är en riktig lyx att skådespelarna inte bara spelar fantastiskt, utan också spelar instru-ment. Det är unikt i Finland – kanske till och med i hela världen”, säger Kotkaniemi med ett leende.

Forever Young är en hyllning till musik, minnen och hopp – ett glädjefyllt men också rörande ögonblick som ställer oss alla frågan: när vi blir gamla, förlorar vi då vår ungdom, eller förblir den med oss hela livet?

I höst i Vasa är svaret tydligt: ungdomen försvinner inte – den ändrar bara form.

HELSINGFORS UNI OCH ROSEBUD
Efter Helsingfors universitets skamliga beslut: Rosebud-bokhandeln flyttar till posthuset

Kulturlandskapet skakades när Helsingfors universitet vräkte Rosebud, en favoritbok-handel bland stadens invånare och studenter, från sina lokaler.

Nu, efter universitetets kontroversiella beslut och den efterföljande rystnaden, har det blivit klart att den legen-dariska bokhandeln inte kommer att försvinna, utan flytta till nya, ännu mer monumen-tala lokaler i lobbyn på det gamla huvudpostkontoret.

Den dramatiska vändningen började när universitetet sade upp Rosebuds hyreskontrakt utan tydlig motivering. Bokhandeln kommer att ersättas av en lägrprisbutik, av vilka det redan finns nästan en i varje kvarter i centrala Helsingfors. Beslutet väckte stor förvä-ning och indignation, eftersom Rosebud har varit en livlina för studenter och



bokälskare, en plats där de kunde köpa de viktigaste kursböckerna till överkomliga priser och upp-täcka nya litterära pärlor.

Universitetets högsta ledning förblev först tyst. Rektor gömde sig från rampljuset tills han skafade dyra kriskommunikations-tjänster med universitetsmedel – i ett försök att förklara bort detta kulturellt fientliga och obergripliga beslut.

VASA OCH LYCKA
Vasa undersöker om vi är lyckliga

Det är återigen dags för Vasaborna att se sig själva i spegeln – och ställa den största av alla frågor: Är vi lyckliga? För sjätte gången inbjuder Vasa stad sina invånare att delta i den årliga lyckoenkäten, ett unikt initiativ som sedan 2020 låtit tusentals människor reflektera över sitt eget välbefinnande.

I fjol svarade över 2 300 personer – och lyckoprofessorn Markku Ojanen, som analyserar resultaten, menar att bilden som framträder är både mångfacetterad och rörande. Nästan 6 000 Vasabor har hittills delat sina tankar om lycka, ensamhet, gemenskap och service. ”Det handlar inte bara

om statistik, utan om människors innersta känslor”, säger Ojanen.

Lycka är också en del av Vasa stads strategi. Stadsdirektör Tomas Häyry betonar att målet inte är att vinna titeln som världens lyckligaste stad – utan att skapa verkliga ögonblick av lycka för så många som möjligt. ”Vi vill att varje Vasabo ska ha möjlighet att känna sig sedd och värdefull – och att vi delar den känslan med andra”, säger han.

Årets enkät tar cirka 15 minuter att besvara, men kan ge långt mer än så: en stund av stillhet och självreflektion. Och för den som deltar väntar även en chans till ett hotellveckoslut i Vasa – samt biljetter till antingen stadsteatern eller en Vasa Sport-match.

Pentti Kotkaniemi är regis-sör för *Ikuisesti nuori*



Den legendariske regissören tar med sig sina livserfarenheter och sitt mod till scenen på Vasa stads teater

Vasa stads teaters nya produktion Forever Young får en exceptionellt prestigefylld regissör i höst. Scenen fylls av minnen från ungdomen och livets hårda sidor – och regissören är en man som vet vad en lång karriär i rampljuset på teatern och i televisionen innebär. Pentti Kotkani-emi, 82, har regisserat nästan allt i Finland, men han finner fortfarande något i teatern som ger honom nytt liv.

Forever Young är inte bara en pjäs, det är en spegel. I den ser gamla skådespelare på sig själva

och frågor: vad finns kvar när lju-set slocknar? Vi är intresserade av just det ögonblicket – san-ningen som inte syns på affischerna.

Kotkaniemi är känd som mästaren inom finsk komedi och fars. Hans produktioner Seven De-adly Sins, Lapinlahden Linnut Show och Kuudesti laukeava har satt sina spår i finsk tv-historia. Samtidigt har han byggt upp ett rykte som en regissör som förstår både skådespelare och tittare – och vågar kasta båda ut ur sina komfortzoner.

Vaas Ikuisesti nuori (För evigt ung) för med sig generationsöverskridande dialog, musik och humor till scenen, men också allvarliga reflektioner över hur man kan hålla sig levande – men-talt och konstnärligt – när åren går.

Kotkaniemis touch är precis och känslig. Hans mest kända teaterverk, Kiviä taskussa (Stenar i fickan), med Martti Suosalto och Mika Nuojua i huvudrollerna, är fortfarande den längsta spe-lade pjäsen i finsk teaterhistoria.

På Vasa stads teater visar han nu att ålder inte är ett hinder – utan en resurs. Ikuisesti nuori (Forever Young) är en hyllning till livet, konsten och människor som vägrar att blekna bort, även när ridån går ner.

Kaisaniemi, erbjuder mer takhöjd, mer utrymme att andas och drömma. I detta nya, magnifika hem kommer alla Rosebuds kärnvärden att förbli intakta.

”Vissa saker kommer att förändras, men de viktigaste kommer att finnas kvar”, bekräftar bokhandeln personal. Det omfattande utbudet är en självklarhet, liksom den livliga programscenen, som säkert kommer att fortsätta att vara en mötesplats för stadens invå-nare.

Helsingfors universitet har förlorat mer än bara en hyresgäst. Det har gett upp en symbol som förenade den akademiska världen med stadskulturen. Men historien om Rosebud visar att en plats som älskas av samhället är starkare än administrationens kortsiktiga beslut. Även om dörrarna stängs vid universitetet öppnas en ny, ännu mer magnifik dörr vid portarna till det historiska postkontoret.



Kommunikationsdirektör Leena Forsén påminner om att lyckan ofta bor i det lilla. ”Vi uppmunt-rar alla till små gåringar – ett vänligt ord, en stund i naturen, ett samtal med en främling. En liten gest kan förändra nå-gons dag – och också din egen.”

Enkäten är öppen mellan 24 oktober och 23 november 2025 på finska, svenska och engelska, både på nätet och i pappersform på stadens bibliotek och servicepunkter. Kanske är det just nu, i höstens stillhet, som Vasa åter frågar: Hur lyckliga är vi egentligen?

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

António Guterres: Inget land är säkert från översvämningar, stormar och värmeböljor



FN:s generalsekreterare António Guterres framförde ett starkt budskap i Genève häromdagen, då han varnade för att ”inget land är säkert från bränder, översvämningar, stormar och värmeböljor” i sitt tal vid Världsmeteorologiska organisationens (WMO) extra kongress för att fira dess 75-årsjubileum.

Guterres berömde WMO som en ”barometer för sanningen” och ett ”lysande exempel på vetenskap som stöder mänskligheten”, men betonade att dess arbete är viktigare än någonsin nu när den globala uppvärmningen driver planeten till randen av katastrof.

Generalsekreteraren underströk att det senaste decenniet har varit det varmaste i historien, med rekordhöga havstemperaturer och ekosystem som hotas av utrotning.

Han betonade det akuta behovet av klimatanpassning och fokuserade på sitt initiativ Early Warnings for All, som syftar till att skydda alla människor på jorden senast 2027.

Han noterade att katastrofrelaterad dödlighet är sex gånger lägre i länder med effektiva system för tidig varning.8 Guterres erkände dock att det fortfarande finns betydande hinder, särskilt för utvecklingsländerna.

Han efterlyste en ”finansieringssökning” för att överbrygga klyftorna och uppmanade till en reform av de globala finansinstitutionerna och en kraftig ökning av de multilaterala utvecklingsbankernas utlåningskapacitet.

FN-chefen tog också itu med den grundläggande orsaken till krisen och konstaterade att även om 1,5 °C överskrids på kort sikt är världen ”inte dömd” att leva med

HUMOR FÖR ETT-HUNDRA ÅR SEDAN

OBEHAGLIGT BULLER
— Har du någonsin hört något så hemskt, så jämmerligt buller — —
— Ursäkt mig, sir, men det är min dotter som sjunger!
— Jag menade att inget är så öronplågsamt som det ljud som varelserna bakom oss för. Man hör ingenting av den gudomliga sången.

PETTERSSONS SÄNDE SON
Fru Andersson skriver till läraren för att Pettersons son ska straffas på lämpligt sätt:
— När jag var ute på lekplatsen igår och skällde på Kalle Petterson, kallade han mig maraca och äsna, vilket jag härmed har äran att rapportera är helt sant.

1984 EN ROMAN AV George Orwell Del 4

Sedan placerade helikoptern en 20 kilos bomb i dem, en fruktansvärd blix och båten gick helt till Matchwood. Sen var det en underbar bild på ett barns arm som åkte upp, upp, upp rakt upp i luften, en helikopter med en kamera i nosen måste ha följt efter den och det var mycket applåder från festplatserna, men en kvinna nere i proletärdelen av huset började plötsligt ställa till med bråk och skrika att de inte borde visa det framför barn de inte Det är inte rätt inte framför barn, det är inte förrän polisen vände henne, vände ut henne, jag antar inte att något hände med henne, ingen bryr sig om vad proletärerna säger, typisk proletär reaktion, de aldrig-
Winston slutade skriva, delvis för att han led av kramper. Han visste inte vad som hade fått honom att hålla ut denna ström av skräp. Men det märkliga var att medan han gjorde det hade ett helt annat minne klarnat i hans sinne, till den grad att han nästan kände sig mogen att skriva ner det. Det var, insåg han nu, på grund av denna andra händelse som han plötsligt hade bestämt sig för att komma

KONST

Eemu Myntti, färggrann konstnär från Vasa, nu aktuell på Tikanoja

Emil Aleksander Myntti, född 27 november 1890 i Vasa, död 29 augusti 1943 i Helsingfors, var en finländsk expressionistisk konstnär. I hans verk var färg inte bara ett visuellt element, utan fungerade som ett sätt att uttrycka sig själv, förmedla känslomässiga och själsliga världar. Mynts hantering av färg var djärv och öppensinnad, vilket gjorde honom till en exceptionell mästare på färg för sin tid.

Just nu kan en del av hans färgstarka målningar beundras på Tikanoja i Vasa.

Eemu Myntti föddes i en förmögen familj där hans far Juho Myntti arbetade som industriman. Hans tidiga år var dock inte helt okomplicerade. Myntti hoppade av skolan efter att ha misslyckats med studentskrivningarna, och år 1910 fattade han ett djärvt beslut att ägna sig åt konst. Han studerade till en början för Arthur Heickell, men snart förde vägen honom till Paris, konstens Mecka, där han fördjupade sig i kubismen. Resan genomfördes med stöd av Frithiof Tikanoja, och denna period blev en vändpunkt i Mynts konstnärskap.

Även om Myntti var influerad av franska mästare som Cézanne och van Gogh, formade han dem till sin egen unika stil. Hans konst återspeglade Cézannes precision och van Goghs färgmättnad, men Myntti förde också med sig sin egen djupa och symboliska vision till sina verk. Idealen hos tidigare mästare som Giotto var viktiga för honom, och detta manifesterade sig i hans arbete som en strävan efter en hög nivå av konstnärligt uttryck.

1920-talet var höjdpunkten i Mynts konstnärskap. Han tillhörde kulturella kretsar och stod i nära kontakt med författarna och poeterna i gruppen Eldbärarna. I sällskap med dessa konstnärsvänner fann han inspiration och en gemensam passion för kreativa uttryck. Även om Myntti tillbringade största delen av sin karriär bortan från sina konstnärskollegor i sitt hemland, hade han ändå kontakter med både inhemska och utländska konstnärer, vilket berikade hans konstvärld.

Mynts verk ställdes ut för första gången 1916 och hans målningsstil utvecklades, särskilt inom porträttmåleriet. Hans porträtt av män var starka, nästan skulpturala, där varje drag var noggrant genomtänkt och



Toivo Kuulas porträtt 1937
Bilder: Nationalgalleriet

hem och börja skriva dagbok idag.
Det hade hänt den där morgonen på ministeriet, om man nu kunde säga att något så oklart hade hänt.
Klockan var nästan elvahundra, och på arkivavdelningen, där Winston arbetade, höll de på att släpa ut stolarna ur båsen och grupperade dem i mitten av korridoren, mitt emot den stora teleskärmen, som förberedelse för Two Minutes Hate. Winston höll just på att ta plats i en av de mellersta raderna när två personer som han kände igen till synen, men aldrig hade pratat med, oväntat kom in i rummet. En av dem var en flicka som han ofta passerade i korridorerna. Han visste inte vad hon hette, men han visste att hon arbetade på den skönlitterära avdelningen. Förmodligen – eftersom han ibland hade sett henne med oljiga händer och med en skiftnyckel i handen – hade hon någon mekanisk uppgift på en av romanskrivmaskinerna. Hon var en djärv flicka på omkring tjugosju år med tjockt mörkt hår, ett fräknigt ansikte och snabba, atletiska rörelser. Ett smalt



Emmu Myntti, självporträtt 1931



Maia, 1938

samtidigt självfullt. Kvinnoporträtt å andra sidan kombinerade poetisk symbolik och arkitektonisk kreativitet, vilket gjorde dem särskilt fascinerande.

I Mynts verk väckte färgerna alltid starka känslor. Han använde både olja och akvarell skickligt och hans verk var mångsidiga både till ämne och teknik. Särskilt de ljusa och fräscha färgerna i Lappland fick ett nytt slags uttryck av honom, vilket återspeglade hans egen djupa koppling till naturen och färgerna. Mynts målningar presenterade inte bara sina motiv, utan de gav betraktaren något nytt, fräscht och levande – som en alpsol som lyser upp och fräschar upp.

Eemu Myntti lämnade ett outplånligt avtryck på den finländska konsten. Hans djärva, färgstarka och själfulla sätt att hantera färg gör honom till en konstnär vars verk fortfarande är relevanta och tilltalande.

UKRAINE PRESIDENT

Ukrainian–Norwegian Friendship Began Almost a Thousand Years Ago, Not Merely With Diplomatic Agreements, but With Human Relationships – Olena Zelenska at the Unveiling of a Monument to Queen Ellisiv (Elizabeth of Kyiv) in Oslo



First Lady of Ukraine Olena Zelenska, together with Their Royal Highnesses Crown Prince Haakon and Crown Princess Mette-Marit of Norway, Mayor of Oslo Anne Lindboe, and Ukraine's Minister for Foreign Affairs Andrii Sybiha, attended the unveiling of a monument to Queen Ellisiv, the wife of King Harald Hardrada of

Norway. Elizabeth of Kyiv, the eldest daughter of Yaroslav the Wise, Prince of Kyiv, married King Harald Hardrada in 1045.
“It is especially moving that the marriage of Ellisiv and King Harald Hardrada was not merely a dynastic matter, but also an expression of affection – we know this because poems written by the

future king and dedicated to his bride have survived,” the First Lady said.

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VECKANS KONSTUPPLEVELSE



Alexandra Frosterus-Såltin

6.12.1837, Ingå

29.2.1916, Vasa

Child with mirror, 1875

scharlakansrött skärp, emblemet för Junior Anti-Sex League, var virat flera varv runt midjan på hennes overall, precis tillräckligt hårt för att framhäva hennes välformade höfter. Winston hade tyckt illa om henne från första ögonblicket han såg henne. Han visste orsaken. Det var på grund av atmosfären med hockeyplaner och kallbad och gemensamma vandringar och allmän renhållning som hon lyckades bära med sig. Han tyckte illa om nästan alla kvinnor, och särskilt de unga och vackra. Det var alltid kvinnorna, och framför allt de unga, som var de mest trångsynta anhängarna av partiet, de som svalde parollerna, amatörspionerna och nässlukarna av oortodoxin. Men just den här tjejen gav honom intrycket av att vara farligare än de flesta. En gång, när de passerade i korridoren, hade hon gett honom en hastig sidoblick, som tycktes tränga rakt in i honom och för ett ögonblick fyllt honom med svart skräck. Han hade till och med tänkt tanken att hon kanske var agent för tankepolisens. Det var sant att det var mycket osannolikt. Ändå fortsatte han att känna en egendomlig oro, som innehöll både rädsla och fientlighet, så snart hon var i närheten av honom.

Den andra personen var en man vid namn O'Brien, medlem av det inre partiet och innehavare av en post som var så viktig och avlägsen att Winston bara hade en svag aning om dess natur. En tillfällig tyst-

nad lade sig över gruppen av människor runt stolarna när de såg den svarta overallen av en medlem av det inre partiet närma sig. O'Brien var en stor, bas-tant man med tjock hals och ett grovt, humoristiskt, brutalt ansikte. Trots sitt formidabla utseende hade han ett visst charmerande sätt. Han hade ett knep för att sätta tillbaka glasögonen på näsan som var märkligt avväpnande – på något odefinierbart sätt, märkligt civiliserat. Det var en gest som, om någon ännu hade tänkt i sådana termer, skulle ha kunnat påminna om en adelsman från 1700-talet som erbjöd sin snusdosa. Winston hade sett O'Brien kanske ett dussin gånger på nästan lika många år. Han kände sig djupt dragen till honom, och inte bara för att han var fascinerad av kontrasten mellan O'Briens belevade sätt och hans priskämpes fysik. Än mer var det på grund av en hemlig övertygelse – eller kanske inte ens en tro, bara en förhoppning – som O'Briens politiska ortodoxi inte var perfekt. Något i hans ansikte antydde det oemotståndligt. Och återigen, kanske var det inte ens oortodoxi som stod skrivet i ansiktet på honom, utan helt enkelt intelligens. Men han såg i alla fall ut som en person som man kunde prata med, om man på något sätt kunde lura på TV-skärmen och få honom ensam. Winston hade aldrig gjort den minsta ansträngning för att bekräfta denna gissning;

SAMHÄLLE

Finland – Världens lyckligaste land?

Lycka är något vi alla strävar efter, men vad innebär det egentligen att vara lycklig? Är det att känna glädje under större delen av sin tid, eller handlar det om en mer övergripande tillfredsställelse med livet?

Dessa frågor utforskades nyligen under en föreläsning av professor Jan-Erik Lönnqvist vid Social&Kommunalhögskolan i Helsingfors. Han presenterade forskningsresultat kring lycka och dess orsaker. Ett faktum som vi finländare kan vara stolta över inleddes föreläsningen: Finland har gång på gång toppat listan i den årliga internationella undersökningen World Happiness Report.

Men hur kan det komma sig att Finland, där 10 % av den vuxna befolkningen åter antidepressiva mediciner och en stor andel unga kvinnor rapporterar psykiska besvär, ändå rankas som världens lyckligaste land? En viktig del av förklaringen ligger i hur man definierar och mäter lycka. Lycka kan påverkas av många faktorer, allt från ekonomisk trygghet och sociala nätverk till fysisk hälsa och samhällsstilt.

Lönnqvist lyfte fram att socialt kapital, det vill säga känslan av gemenskap och tillit till andra, spelar en avgörande roll för vår lycka. Att ha en vän man kan lita på och vända sig till i svåra tider är en av de viktigaste faktorerna för välbefinnande. Även förtroendet för myndigheter och rättsväsendet har en stark koppling till lyckonivån i ett land. I Finland, där korruptionen är låg och tilliten hög, känner sig många tryggare, vilket i sin tur bidrar till högre lycka.

Ett annat intressant samband som presenterades var kopplingen mellan lycka och hälsa. Människor som är friska tenderar att vara lyckligare, och omvänt har lyckliga människor större chans att hålla sig friska. Forskning som presenterades i World Happiness Report 2024 visar till och med att lycka kan minska risken för demens.

Ekonomisk trygghet spelar också en roll, men enligt forskningen påverkar inte inkomsttyftet lyckonivån på längre sikt. Det är den relativa inkomsten, i jämförelse med exempelvis grannar eller kollegor, som kan skapa en känsla av lycka eller missnöje. Lönnqvist reflekterade också över sin egen uppväxt i efterkrigstidens Finland, en tid av materiell fattigdom, men ändå en tid fylld av jämlikhet och trygghet. Trots knappa resurser upplevde han och hans jämnåriga sin barndom som lycklig.

AI

Är DeepL den bästa gratisöversättaren?

En alltmer globaliserad värld, där ett snabbt mejl till en kollega i Tokyo eller ett recept från Paris kan göra eller förstöra din dag, har gratisöversättningsappar blivit oundgängliga. Men med jättar som Google Translate som dominerat scenen i årtal har en ny utmanare – DeepL – väckt en het debatt. Är denna eleganta tyska uppstickare verkligen kungen av gratisöversättare? Vi dyker in i striden och ställer DeepL mot sina konkurrenter i en kamp mellan botar.

DeepL:s historia är en historia om tyst genialitet och djärv förnyelse. Plattformen föddes 2009 som Linguae, en innovativ onlineordbok grundad av den tidigare Google-forskaren Gereon Frahling i Köln, Tyskland, och samlade en enorm tvåspråkig dataset genom att skrapa webben på ett etiskt sätt. Medgrundarna Jaroslaw Kutylowski (nu VD) och Leo-nard Fink såg den outnyttjade potentialen i neurala nätverk och övergick till fullständigt maskinöversättning 2017. DeepL drivs av en superdator i Island som körs på vattenkraft – med en imponerande kapacitet på 5,1 petaflops – och använder avancerade konvolut-ionella neurala nätverk (CNN) för att fånga nyanser som andra missar. Det som började som ett verktyg för sju europeiska språk har exploderat till över 30, inklusive nya tillägg som kinesiska och japanska, samtidigt som man prioriterar integritet och miljövänlig drift.

Så, hur står det sig? DeepL:s gratisversion glänser mest i blinda tester. En lingvistisk stu-die från 2025



något han tillskriver den kollektiva känslan av samhörighet och stabilitet.

Föreläsningen berörde också jämförelser mellan länder. Bruttonationalprodukt (BNP) har länge ansetts vara en indikator på ett lands välbefinnande, men forskning visar att när inkomsten per capita överstiger ett visst belopp – cirka 10 000 USD per år – så stiger inte lyckonivån nämnvärt trots fortsatt ekonomisk tillväxt. I stället har konceptet Gross National Happiness (GNH) vuxit fram som ett mer holistiskt sätt att mäta lycka och livskvalitet.

Så varför vinner Finland dessa "lyckoträvlingar" år efter år? En förklaring kan vara att finländare generellt sett ger mer nyanserade svar i enkäter än människor i många andra länder. Medan en finländare som inte är helt nöjd

med livet kanske sätter en fyra på en skala från noll till tio, skulle någon i ett annat land ge ett nollpoängsresultat i samma situation. Detta drar upp vårt medelvärde, även om vi själva inte alltid upplever oss som särskilt lyckliga.

Oavsett hur vi tolkar resultaten är det en tröst att veta att Finland är ett land där människor trivs – och vi kan bara hoppas att vi fortsätter att vara lyckligast i världen!

Källa: World Happiness Report 2024 <https://worldhappiness.report/> Well-being "critical" for dementia risk reduction, research suggests (2024) <https://worldhappiness.report/news/well-being-critical-for-dementia-risk-reduction-researchsuggests/>



fann att den överträffade Google Translate och Microsoft Translator i 70 % av fallen när det gäller naturlig, kontextmedveten prosa – tänk idiomatisk engelska till flytande franska. Användarna är begeistrade över dess "människliga" ton, särskilt för europeiska språkpar, vilket gör den till ett självklart val för e-post, artiklar och doku-ment (upp till 5 MB PDF-filer). Men det är inte perfekt: med bara 31 språk ligger det efter Googles gigantiska utbud på över 249 språk, som klarar exotiska språk som swahili eller isländska. Google har också ett försprång när det gäller extrafunktioner som real-tidsöversättning av röst och bild, vilket är idealiskt för resenärer. Microsoft Translator, som stöder 113 språk, ligger någonstans mit-

temellan – starkt för affärsintegrationer (hej, Teams-användare) och solid noggrannhet, men det känns ofta stela än DeepL:s poesi. I en direkt jämförelse för affärsmeddelanden lyckades DeepL fånga artiga nyanser som "deeply sorry" där Microsoft snubblade lite. Slutats? För kvalitetsmedvetna europeer eller proffs som vill undvika klumpiga formu-leringar är DeepL den obestridda mästaren – gratis, snabb och otroligt noggrann. Men om bredd är det du eftersträvar är Google överlägset. I 2025 års AI-kapprustning är det bästa verktyget det som överbryggar din värld – vilken den än må vara. Prova dem; din nästa flerspråkiga miss kan mycket väl förvandlas till ett mästerverk.

***4* Wasa Dagblad, 26 oktober,**

HUMOR FÖR ETT-HUNDRA ÅR SEDAN

LOGISK

Elbert H. Gary, directör för The United States Steel Corporation är känd för sina träffande svar. En dam frågade honom en dag: Tror ni att stålaktierna kommer att gå upp eller ned? Ja, blev svaret, det tror jag. De står sällan stilla och de kan inte gå åt sidan

BEGÅVAD FAMILJ

Ni är en ofantligt talangfull familj, sade den artiga gästen. Er son blåser flöjt, er hustru är pianist or dotter violinist. Vad är ni själv? Pessimist, blev svaret.

ÅSKVÄDER

Herrn: Det var ett förskräckligt åskväder i natt... Fru: O, gud, varför väckte du mig inte? Du vet att jag inte kan sova när åsken går!

KORT KLÄNNING

En ny synpunkt. Herr och fru Mattson vänta gäster till middagen och herr Mattson granskar kritiskt sin hustrus klänning. Är den inte en smula kort? framkaster han. Lite för kort och lite för urringad? Jag vill säga dig en sak, säger fru Mattson. De ha kommit för att träffa mig. Det är mig de vill se och inte klänningen eller hur?

SCHACK

Den unga schackspelaren: — Nu gjorde jag dig matt ändå, gamle gosse, så mycket yngre jag än är både som schackspelare och människa! Den äldre kamraten: — Ingenting att förhåva sig över, unge man. Tschepurnoff lär redan vid sin födelse hava gjort sin mor matt. Och i det fallet var skillnaden ändå betydligt anmärkningsvärdare än i värt, eller hur?

KANARIEFÅGELFRÖ

Fru till husan: — Märkte Karin att hern sjöng då han gick till kontoret? Henhjälparen till frun: — Nä, i misstag så att jag kom att koka gröten av kanariefågel frö.

I RÄTTEN

Försvarsadvokaten: — Det bästa beviset för att branden kom alldeles överraskande för den anklagade är att han dagen före eldsvådan beställt hem 4 korgar pilsner. Domaren: — Fyra korgar! Är den anklagade alkoholist? Den anklagade: — Ne-ej, men ja' tänkte att brandkäristerna kanske sku' bli törstiga.

I EN HAMBURGSK SPÅRVAGN PÅ 30-TALET

. En välbesatt spårvagn. En ung man reser sig och bjuder en dam sin plats med följande ord: — Varsågod, gnndige Frau! Varpå en S. A.-man från bakgrunden av vagnen ropar: — Det existerar inte mera någon »gnädige Frau» i tredje riket! Från andra ändan av vagnen hörs nu en annan röst: — Det är riktigt, men det finns heller inte mera ägg och smör! S. A.-mannen stiger upp: — Vem var det, som sade det där? Anmäl Erl Alla sitter stilla och gömmer sig bakom sina tidningar. — Vem var det? Konduktör, stanna vagnen! Jag måste få tag på den som sade det! — Jag kan inte stanna vagnen för den saken. Jag har att följa order och om jag blir försenad blir det obehagligheter för mig. Rasande tränger sig S. A.-mannen ut och hoppar av vagnen. Strax därpå reser sig en arbetare och säger: — Mina damer och herrar! Jag tackar er för Er solidaritet! Det var ett utmärkt uttryck för folkgemenskap.

VÄRDEFULLHET

— Ack ja, det är ofta så, sade den beklagande släktingen, att vi först efter en kär anförants bortgång märker hur värdefull han varit för oss! — Ja, det stämmer, svarade änkan. Jag har heller inte tidigare anat att min man var så högt försäkrad.

Astronomic picture of the week:

Thor's Helmet Nebula



This VLT image of the Thor's Helmet Nebula was taken on the occasion of ESO's 50th Anniversary, 5 October 2012, with the help of Brigitte Bailleul — winner of the Tweet Your Way to the VLT! competition. The observations were broadcast live over the internet from the Paranal Observatory in Chile. This object, also known as NGC 2359, lies in the constellation of Canis Major (The Great Dog). The helmet-shaped nebula is around 15 000 light-years away from Earth and is over 30 light-years across. The helmet is a cosmic bubble, blown as the wind from the bright, massive star near the bubble's centre sweeps through the surrounding molecular cloud.

Credit: ESO/B. Bailleul
Creative Commons Attribution 4.0 International License

Nästa vecka:



HOROSKOP FÖR OKTOBER 2025

Väduren (21 mars - 19 april): Du känner dig djärv, Vädur! Men innan du börjar möblera om hela hemmet eller utmanar chefen på en dansduell, kom ihåg: lagom är bäst. Använd din energi klokt (kanske börja med att bara möblera om ett rum).

Oxen (20 april - 20 maj): Den här månaden handlar allt om mys. Oavsett om det är extra filter eller extra snacks, luta dig in i din bekvämlighetszon. Men försök att inte låta Netflix fråga ”Tittar du fortfarande?” fler än tre gånger på raken.

Tvillingarna (21 maj - 20 juni): Du jonglerar sociala planer som en cirkusartist, men var försiktig, Tvilling! Tappar du för många bollar kanske du råkar boka in två middagar på samma kväll. Tips: ta med snacks till båda!

Kräften (21 juni - 22 juli): Humörsvängningarna är starka, men det är också din förmåga att göra en kris till ett dramatiskt ögonblick. Kanalisera din inre såpoperstjärna och sätt lite färg på vardagen. Vem säger att handling av mat inte kan vara teatraliskt?

Lejonet (23 juli - 22 augusti): Du är redo för rampljuset, Lejon! Men kom ihåg att även andra förtjänar att skina—utom på karaokekvällen, då kan du ta plats och sjunga som om du vore huvudakten på Madison Square Garden.

Jungfrun (23 augusti - 22 september): Listor, listor och fler listor. Men här är twisten: allt behöver inte planeras. Överraska dig själv i oktober genom att göra något spontant. Oroa dig inte, du kan fortfarande bocka av det på en checklista efteråt.

Vägen (23 september - 22 oktober): Oktober handlar om balans, Vägen, men det visste du redan. Kom bara ihåg att balans betyder lite tårta och grönkål. Njut av livets små godsaker utan skuld-känslor—det är just de där söta och salta stunderna som gör livet gott!

Skorpionen (23 oktober - 21 november): Du är alltid lite mystisk, Skorpi-on, och denna månad är din hemlighetsfulla sida på topp. Oavsett om du håller din Halloweenkostym hemlig eller undviker obehäliga samtal, är ditt pokeransikte helt perfekt.

Skytten (22 november - 21 december): Äventyret kallar! Men kanske ska du hoppa över bungyjump och istället utforska nya caféer. Din humor blir din bästa guide denna månad, så skratta åt det när du hamnar på ett kafé utan Wi-Fi.

Stenbocken (22 december - 19 januari): Du klättrar upp för framgångens berg, men oktober påminner dig om att ta en paus. Fira de små segrarna—som att äntligen organisera din strumplåda. Ja, det räknas!

Vattumannen (20 januari - 18 februari): Dina knäppa idéer blommar ut denna månad. Kanske är det dags att äntligen börja med den där udda hobbyn du funderat på—makramékrukor någon? Kreativiteten har inga gränser!

Fiskarna (19 februari - 20 mars): Din drömska sida går på högvarv, Fiskarna. Men försvinn inte alltför mycket in i dina fantasier, annars kanske du missar det där viktiga Zoom-mötet. Kanske dags att sätta några påminnelser (och se till att de inte bara handlar om dagdrömmar!).

Glad oktober på er—må era stjärnor stå rätt och era strumpor alltid ha en matchande par!

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dagblad – Vi söker blogg författare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagblad söker nu engagerade blogg-skribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din bloggidé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. . På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinmässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna!

Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs.

Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. .

E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannoliktkoimmer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat,så skriv gärna rätt så kort! Säsänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail-com

ANNONSERA I WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png,

WASA DAGBLAD

wasadagblad@gmail.com

INNEHÅLLET I VÅR TIDSKRIFT ÄR ANSVARSFULLT PRODUCERAT. VI FÖLJER JOURNALISTREGLERNA. Läs reglerna: <https://jsn.fi/sv/journalistreglerna-2/>